

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีความจำเป็นต่อการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน กิจกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยของพยาบาลประกอบด้วย การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพอนามัยของประชาชนผู้รับบริการ พยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาล เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวโดยตรงต่อผู้ป่วย และต้องปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ดังนั้นจึงนับได้ว่าพยาบาลเป็นบุคลากรในทีมสุขภาพอนามัยที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ป่วยและปฏิบัติพยาบาลต่อเนื่องตั้งแต่ผู้ป่วยเริ่มเข้ามาอยู่ในโรงพยาบาลจนกระทั่งผู้ป่วยได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ด้วยข้อเท็จจริงดังกล่าวมาทั้งหมดนี้พยาบาลจึงมีบทบาทสำคัญในการบันทึกข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับผู้ป่วย

พยาบาลมีหน้าที่รับผิดชอบในการบันทึกการพยาบาลที่ให้แก่ผู้ป่วยแต่ละคน โดยจะบันทึกลงในแบบบันทึกการพยาบาล (Nurses' Note Sheet) ซึ่งเป็นแบบรายงานที่แต่ละโรงพยาบาลกำหนดไว้ โดยนโยบายของโรงพยาบาลทุกแห่ง แบบบันทึกใบรายงานอาการ ผู้ป่วยประจำวันเป็นแบบบันทึกที่ต้องเก็บรักษาไว้ตลอดไป พยาบาลจะทำการบันทึกการพยาบาลตั้งแต่ผู้ป่วยเริ่มเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และจะบันทึกต่อเนื่องกันไปทุกเวร ทุกวันจนกระทั่งแพทย์กำหนดให้ผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาลได้ พยาบาลจะบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ป่วย โดยเฉพาะอาการ พฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ตลอดทั้งบันทึกการปฏิบัติการพยาบาลที่ให้แก่ผู้ป่วย และบันทึกการตอบสนองของผู้ป่วยต่อการรักษาพยาบาล ดังนั้นการบันทึกการพยาบาลมีความสำคัญ 3 ประการคือ

ประการแรกทำให้มีเครื่องมือสื่อสารระหว่างบุคลากรในทีมพยาบาล (Egglund 1980 : 39) รวมตลอดถึงทีมสุขภาพอนามัย (Lawrence 1971 : 54) บันทึกรายการพยาบาลนับเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ให้อะไรเกี่ยวกับผู้ป่วยเพื่อการวางแผนให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยอย่าง ต่อเนื่องตามขอขมาของแต่ละวิชาชีพ ความสำคัญประการที่สองของบันทึกการพยาบาล ถือเป็นเอกสาร ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญของการรักษาพยาบาลผู้ป่วยแต่ละคนตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล (Schaeffer & Godwin 1983 : 2 ; Huffman 1963 : 504) เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในระหว่างเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล (Regan 1978 : 1, 1980 : 1, 1983 : 1) และความสำคัญในประการสุดท้ายคือ เป็นเครื่องมือแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของวิชาชีพพยาบาล (Christman et al. 1980 : 18-19 อ้างถึงใน พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ และกุลยา ตันติยดาธิวะ 2524 : 29) กล่าวคือเป็นการบันทึกงานที่พยาบาลใช้ความรู้ทางการพยาบาล อันเป็นงานอิสระในขอบเขตแห่งวิชาชีพพยาบาลโดยเฉพาะ

แม้ว่าการบันทึกการพยาบาลจะมีความสำคัญมากดังกล่าวแต่ในทางปฏิบัติยังพบเสมอว่า พยาบาลส่วนใหญ่ไม่สนใจหรือไม่ให้ความสำคัญการบันทึกการพยาบาล ตลอดจนไม่ได้ใช้บันทึกการพยาบาลให้บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร (สมจิต หนูเจริญกุล 2523 : 22) ซึ่งในเรื่องเดียวกันนี้ ฮาเวย์ แมนเดล (Mandel 1980 : 22) ได้กล่าวว่า บันทึกการพยาบาลมีความสำคัญและมีความหมายมาก แต่พยาบาลกับเพิกเฉยไม่เห็นคุณค่า ไม่สนใจบันทึก บางครั้งเขียนการการฉลวงหน้า ทำให้การบันทึกเป็นการเพิ่มความหนาของรายงานผู้ป่วยโดยไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ พอลตัน (Polton อ้างถึงใน Wiseman 1981 : 109) วิจารณ์วาระบบการบันทึกของพยาบาลชาวอเมริกา ส่วนเอ็ดวูด (Atwood et al. 1974 : 231-232) ได้กล่าวว่า บันทึกการพยาบาลขาดรูปแบบชัดเจน ไม่เป็นระบบระเบียบ บันทึกกระจัดกระจาย พยาบาลชอบรายงานด้วยคำพูดแทนการบันทึก ทำให้ขาดหลักฐานเชิงเอกสารที่จะสะท้อนให้เห็นคุณภาพการพยาบาล และคาสลิดีน (Castledine 1982 : 31) กล่าวว่า พยาบาลบันทึกการพยาบาลแบบย่อ มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยไม่เพียงพอ

เขียนคลุมเครือ บางครั้งเขียนลายมือและเซ็นชื่ออ่านไม่ออก ตัวสะกดไม่ถูกต้อง อ่านแล้วไม่เกิดภาพพจน์ในการรักษาเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดความล้มเหลวในการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ ซึ่งเอกแลนค์ (Eggland 1980 : 39) มีความเห็นว่าบันทึกการพยาบาลมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยเพื่อการรักษาได้ ทั้งยังไม่ได้บันทึกการปฏิบัติพยาบาล และบันทึกการพยาบาลไม่ได้บ่งชี้ความก้าวหน้าของอาการของผู้ป่วย ดังนั้นจึงนับได้ว่ากรบันทึกการพยาบาลที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันยังเป็นปัญหาใหญ่ของพยาบาล (Crighton 1980 : 42-43) พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ และกุลยา ตันติผลาชีวะ (2524 : 106) กล่าวถึงปัญหาในการบันทึกว่าพยาบาลไม่ได้บันทึกอะไรที่เป็นแก่นสาร ผลปรากฏออกมาจึงไม่คุ้มค่า เสียเวลาและไม่มีใครอ่าน และสุชาภา รัชชกุล (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์บันทึกการพยาบาลในโรงพยาบาลทั่วไป เขตกรุงเทพฯ มหานคร" โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาในด้านความต้องการพื้นฐาน การปฏิบัติตามแผนการพยาบาลและคำานพฤติกรรมผู้ป่วย พบว่าบันทึกการพยาบาลในด้านความต้องการพื้นฐานพบข้อสังเกตว่าบันทึกมีลักษณะเขียนสั้น ๆ และซ้ำจากเวรก่อน ๆ ในเรื่องการพักผ่อนนอนหลับ การรับประทานอาหาร การตรวจสัญญาณชีพ ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนการพยาบาลจะบันทึกกิจกรรมที่ปฏิบัติต่อผู้ป่วยมากกว่าการติดตามประเมินผลการตอบสนองของผู้ป่วยต่อการรักษาพยาบาล และในด้านพฤติกรรมผู้ป่วยจะเน้นการบันทึกพฤติกรรมทางร่างกายมากกว่าทางจิตใจ นอกจากนี้การวิเคราะห์เพื่อประเมินคุณภาพยังพบว่า พยาบาลให้ความสำคัญแก่การบันทึกการพยาบาลในแต่ละหัวข้อของแต่ละแผนกไม่เท่ากัน ทำให้คุณภาพของเนื้อหาบันทึกการพยาบาลแตกต่างกัน และส่วนใหญ่ยังใช้ภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน หรือใช้ภาษาอังกฤษปนภาษาไทย ข้อความไม่สามารถสื่อความหมายที่ชัดเจนได้

พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ และกุลยา ตันติผลาชีวะ (2524 : 106-109) ได้กล่าวว่า สาเหตุของบันทึกการพยาบาลที่ขาดคุณภาพน่าจะเกี่ยวกับสาเหตุจากพยาบาลขาดความรู้ ความสามารถในการบันทึก ไม่เห็นคุณค่าการบันทึก ประกอบกับระบบการบันทึกมีเอกสารมากมายที่ต้องบันทึก เป็นระบบที่ยุ่งยากซับซ้อน ส่วนครึ่งตัน (Crighton 1980 : 42-43) ได้ให้ความเห็นว่า สาเหตุคือการจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้ไม่หมดและการ

ขาดความสนใจในขณะฝึกปฏิบัติ (Wiseman 1981: 109) ส่วนบาร์ทอสและไนท์ (Bartos & Knight 1978: 41) ก็แสดงทัศนะว่าสาเหตุการบันทึกการพยาบาล คือผู้สอนการพยาบาลภาคทฤษฎีและผู้สอนภาคปฏิบัติยังเข้าใจไม่ตรงกัน นอกจากนั้นความเข้าใจในความหมายและวัตถุประสงค์ของการบันทึกก็ยังเป็นปัญหาอีกด้วย พยาบาลยังขาดความสนใจในการบันทึกให้เป็นขั้นตอน พยาบาลหลายคนไม่สามารถจะบันทึกข้อมูลได้อย่างรวดเร็วแต่ครอบคลุม โดยเหตุผลทั้งกล่าวมานี้จึงอาจเรียกว่าพยาบาลส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะในการสังเกต แต่ขาดการบันทึกการพยาบาลที่มีคุณค่าไว้เป็นหลักฐานการปฏิบัติการพยาบาล ปัจจัยดังกล่าวนี้จึงอาจเรียกว่าเป็นปัจจัยเกี่ยวกับพยาบาลผู้บันทึก

ยังมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกการพยาบาลอีกมากมาย อาจกล่าวว่า ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ จำนวนคนไข้ที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแล จำนวนพยาบาลที่ขึ้นปฏิบัติงานในแต่ละเวร จำนวนเวลาในการปฏิบัติงาน นโยบายของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกการพยาบาล แบบบันทึกของแต่ละหน่วยงานกำหนดให้ แผนกต่าง ๆ ที่พยาบาลปฏิบัติงาน วิธีการสอนการบันทึกการพยาบาล จำนวนเอกสารที่พยาบาลต้องบันทึกขณะปฏิบัติงาน ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน การบริหารงานด้านการนิเทศงานการบันทึกการพยาบาล และการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ

ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการพยาบาลทั้งสิ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสมควรทำการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการพยาบาล นั่นคือประการแรก วิเคราะห์พยาบาลประจำการซึ่งครอบคลุมถึงความรู้เรื่องการบันทึกการพยาบาล การให้คุณค่าการบันทึกการพยาบาล และความสามารถในการบันทึกการพยาบาล ซึ่งนับเป็นการประเมินพฤติกรรมทั้งสามด้านคือ พุทธิพิสัย เจตคติ และทักษะของพยาบาลประจำการ ประการที่สอง ทำการวิเคราะห์องค์การพยาบาลในกัณ ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดหน้าที่และการปฏิบัติการบันทึกการพยาบาล ประการที่สาม ทำการวิเคราะห์การบริหารของพยาบาลหัวหน้าหรือผู้ช่วยกัณการนิเทศ งานการบันทึกตลอดถึงการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย

ทั้งสามประการนี้ สามารถจะนำมาเป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาการบันทึกการพยาบาลได้อย่าง
ตรงจุดรวดเร็ว และกระทำได้โดยบุคคลากรพยาบาล ผู้วิจัยเชื่อว่าการวิเคราะห์วิจัย
ทั้ง 3 ประการดังกล่าวจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อวิชาชีพการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์วิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการพยาบาลของพยาบาล
วิชาชีพทั้งคณาจารย์

1. พยาบาลประจำการ ในด้านความรู้เรื่องการบันทึกการพยาบาล การให้
คุณค่าการบันทึกการพยาบาล และความสามารถในการบันทึกการพยาบาล
2. องค์กรพยาบาลในค่านระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบันทึก
การพยาบาล
3. การบริหารของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยกานการนิเทศงานการบันทึกการ
พยาบาล และการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ

ปัญหา

1. พยาบาลประจำการมีความรู้ เห็นคุณค่า และมีความสามารถในการ
บันทึกการพยาบาลมากน้อยเพียงใด
2. ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานในเรื่องการบันทึกการพยาบาลมีส่วนสนับสนุน
ให้มีการบันทึกการพยาบาลมากน้อยเพียงใด
3. พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยได้สนับสนุนการบันทึกการพยาบาล โดยทำการ
นิเทศงานการบันทึกการพยาบาลและการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติมากน้อย
เพียงใด

สมมติฐานของการวิจัย

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น พบว่าการบันทึกการพยาบาลในปัจจุบันถูกกล่าวถึงในทางลบ ดังนั้นสมมติฐานการวิจัยคือ

1. พยาบาลประจำการมีความรู้ในเรื่องการบันทึกการพยาบาลน้อย เห็นคุณค่าการบันทึกการพยาบาลน้อย และมีความสามารถในการบันทึกการพยาบาลไม่เพียงพอ
2. ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการบันทึกการพยาบาล
3. พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยไม่ให้ความสำคัญกับการบันทึกการพยาบาลโดยวิธีการนิเทศงานการบันทึก และนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาค้นต่าง ๆ ของการบันทึกการพยาบาลดังนี้

1. พยาบาลประจำการ ได้แก่ ความรู้เรื่องการบันทึกการพยาบาล การให้คุณค่าการบันทึกการพยาบาล และความสามารถในการบันทึกการพยาบาล
2. องค์กรพยาบาล ได้แก่ ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกการพยาบาล
3. การบริหารของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยก้านการนิเทศงานการบันทึกการพยาบาล และการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. พยาบาลประจำการที่เป็นตัวอย่างประชากรทุกคนมีความรู้ความสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ตนรับผิดชอบได้ และตอบคำถามตรงตามความรู้ การให้คุณค่าและความสามารถในการบันทึกการพยาบาลตรงตามความเป็นจริงของแต่ละคน

2. พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติการนิเทศงานการบันทึกการพยาบาลและ
นำบันทึกการพยาบาลไปใช้จริงตามที่ผสมแบบสอบถาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ได้ทราบปัจจัยด้านความรู้ การให้คุณค่า และความสามารถในการบันทึกการ
พยาบาลของพยาบาลประจำการ รวมถึงปัจจัยด้านระเบียบปฏิบัติเรื่องการบันทึกการ
พยาบาลของหน่วยงาน ตลอดจนปัจจัยด้านกรนิเทศงานการบันทึกและการนำบันทึกการ
พยาบาลไปใช้ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่นับว่าเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการ
พยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ สำหรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบันทึกการพยาบาลและ
การศึกษาวิจัยต่อไป

คำจำกัดความ

โรงพยาบาลทั่วไป หมายถึง โรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีขนาด
500 เตียงขึ้นไป เป็นโรงพยาบาลที่เปิดรับบริการการรักษาผู้ป่วยโรคต่าง ๆ ใน 5 แผนก
คือ อายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม สูติรีเวชกรรม และตา หู คอ จมูก

✓ พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางการพยาบาลในระดับ
ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา หรือปริญญาตรี หรือปริญญาโท และได้ขึ้นทะเบียนเป็น
ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่งแล้วปฏิบัติงานในโรงพยาบาลทั่วไป

✓ พยาบาลประจำการ คือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยที่รับผู้ป่วยไว้รักษา
ประจำของแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม สูติรีเวชกรรม และตา หู
คอ จมูก ในโรงพยาบาลทั่วไป เป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเขียนบันทึกการพยาบาล
โดยอาจจะเป็นผู้บันทึกหรือเป็นผู้ให้เหตุผลแก่บุคลากรทางการพยาบาลในการบันทึกการ
พยาบาล

พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย คือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยในหน่วยที่รับผู้ป่วยไว้รักษา เป็นผู้ที่ทำกรนิเทศงานการบันทึกการพยาบาล และนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ

* การบันทึกการพยาบาล คือการที่พยาบาลประจำการเขียนหรือนิเทศการเขียน บันทึกรายงานอาการผู้ป่วย การบันทึกจะบันทึกการประเมินสภาวะสุขภาพอนามัยเกี่ยวกับ อาการ อาการแสดง พฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย และบันทึกการปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วย รวมตลอดถึงบันทึกผลการตอบสนองของผู้ป่วยต่อการดูแล ซึ่งพยาบาล จะบันทึกทุกเวร ทุกวันในขณะที่ปฏิบัติงาน อันเป็นการรายงานการปฏิบัติงานให้ปรากฏเป็น ลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ไม่รวมถึงการบันทึกในแผนรายงานอื่น ๆ

* ปัญหาการบันทึกการพยาบาล คือปัญหาการเขียนบันทึกการพยาบาลใน 3 ด้าน คือด้านแรก ด้านความต้องการพื้นฐานปัญหา ได้แก่ การเขียนบันทึกสั้น ๆ ซ้ำจากเวร ก่อน ๆ ด้านที่สอง ด้านการปฏิบัติตามแผนการพยาบาลปัญหา ได้แก่ การเขียนบันทึกใน ลักษณะสั้นที่สุดสั้น ๆ จากความสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นการบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมการ ปฏิบัติการพยาบาลมากกว่าบันทึกคิคมประเมินผล และในสามด้าน ปัญหา ได้แก่ การบันทึกการพยาบาลเป็นการบันทึกด้านร่างกายมากกว่าการบันทึกความคิดเห็น หรือพฤติกรรมทางด้านจิตใจ นอกจากนี้ยังพบว่า บันทึกส่วนใหญ่ใช้ภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน หรือใช้ภาษาอังกฤษปนไทย ทำให้บางครั้งอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย (สุชาติ รัชชกุล 2526 : 71-76)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือสิ่งต่าง ๆ ที่มีผลต่อการบันทึกการพยาบาล ประกอบด้วย ความรู้ การให้คุณค่า และความสามารถในการบันทึกการพยาบาลของพยาบาลประจำการ ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน การนิเทศงานการบันทึกและการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ ของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย

✓ ความรู้เรื่องการบันทึกการพยาบาล คือความรู้ของพยาบาลประจำการตามเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการบันทึกการพยาบาล และวิธีการบันทึกการพยาบาล

✓ การให้คุณค่าการบันทึกการพยาบาล คือการแสดงความคิดเห็นของพยาบาลประจำการเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการบันทึกการพยาบาลในเรื่องบันทึกการพยาบาล (Nurses' Note) พยาบาลผู้บันทึก (Professional Nurses) และการบันทึกการพยาบาล (Recording of Nurses' Note)

✓ ความสามารถในการบันทึกการพยาบาล หมายถึงความสามารถของพยาบาลในการบันทึกการพยาบาลตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ การบันทึกจะบันทึกในเรื่องการประเมินสภาวะสุขภาพอนามัย การปฏิบัติพยาบาล และการตอบสนองต่อการปฏิบัติการพยาบาลของผู้ป่วย คะแนนในการบันทึกวัดจากความชัดเจนในการพิจารณาข้อมูลที่จะนำมาบันทึกว่าจัดอยู่ในขั้นตอนใดของการบันทึก การพิจารณาเลือกข้อมูลสำคัญ นำมาใช้ในการบันทึกเพื่อความกระชับรัดกุม และความสามารถในการเรียงลำดับข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามลำดับก่อนหลัง สอดคล้องกับปัญหา ต่อเนื่องและเกี่ยวพันกัน ความสามารถในการบันทึกการพยาบาลในการวิจัยนี้ไม่รวมถึงระเบียบวิธีปฏิบัติในการบันทึกการพยาบาล เช่น การลงรายละเอียดและการใช้แบบบันทึก การใช้สีหมึก การใช้คำ และประโยคตามหลักภาษาไทย การเว้นวรรคคั่น

ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานหมายถึงข้อกำหนด หน้าที่ และระเบียบวิธีปฏิบัติที่วางไว้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกการพยาบาลของฝ่ายการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล ในการวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย

การนิเทศงานการบันทึกการพยาบาล หมายถึงการนิเทศงานการบันทึกการพยาบาลของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย กิจกรรมการนิเทศ ได้แก่การสอนและการแนะนำ หรือการสังเกต หรือการกระตุ้นส่งเสริม หรือการตรวจแก้ หรือการประเมินผลการบันทึกการพยาบาลของพยาบาลประจำการ

✓ การนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ หมายถึง การที่พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย
ได้นำบันทึกการพยาบาลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการให้บริการการพยาบาลผู้ป่วย
การนำบันทึกการพยาบาลไปใช้กระทำโดยการนำข้อมูลจากบันทึกการพยาบาลในการ
วางแผนการบริหาร การบริการการพยาบาลผู้ป่วยในหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบ